

Instruks for økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering

Fastsatt 1. januar 2016 med endringer, senest 1. januar 2020

1	Innledning	2
2	Myndighet og ansvar	2
2.1	Virksomhetens ledelse	2
2.2	Oppdragsbrev	2
3	Regnskapsføring	3
3.1	Regnskapsføring og økonomisystem	3
3.2	Betalingsformidling	3
4	Rapportering	4
4.1	Rapportering til statsregnskapet	4
4.2	Årsrapport	4
4.3	Revisjon	4
5	Kontroll og resultatoppfølging	5
5.1	Internkontroll	5
5.2	Risikostyring	5
5.3	Evalueringer	5
6	Særskilte krav	6
6.1	Utforming og forvaltning av tilskuddsordning	6

1 Innledning

Instruksen er fastsatt av Olje- og energidepartementet i medhold av § 3 andre ledd i Reglement for økonomistyring i staten.

Forvaltningen av midlene i Fond for CO₂-håndtering skal skje i overensstemmelse med vedtekter fastsatt av Olje- og energidepartementet og innenfor de føringer som departementet fastsetter i oppdragsbrev og regelverk for tilskuddsordninger. Vedtektene presiserer blant annet fondets formål og anvendelsesområde, jf. vedlegg 1.

Forvaltningen av midlene i Fond for CO₂-håndtering skal følge Finansdepartementets Reglement for økonomistyring i staten (heretter kalt Reglementet) og Bestemmelser om økonomistyring i staten (heretter kalt Bestemmelsene), med de tilføyelser/presiseringer som fremgår av denne instruks. Reglementet og Bestemmelsene gjelder således i sin helhet, også for de punktene der det ikke er gitt presiseringer gjennom denne instruksen, med eventuelle unntak fastsatt av Finansdepartementet i medhold av Reglementets § 3.

Formålet med denne instruksen er å fremheve og presisere Olje- og energidepartementets føringer og krav innenfor økonomistyringen av Fond for CO₂-håndtering. Med økonomistyring mener departementet alt virksomheten gjør for å sikre at statlige midler brukes og inntekter oppnås i samsvar med Stortingets vedtak og forutsetninger, at fastsatte mål og resultatkrav oppnås, at statlige midler brukes effektivt og forvaltes på en forsvarlig måte.

2 Myndighet og ansvar

2.1 Virksomhetens ledelse

(Reglementet § 3 og Bestemmelsenes punkt 2.2)

Styret i Gassnova SF er ansvarlig for at denne instruks overholdes. Styret delegerer myndighet og fullmakt til administrerende direktør. Styret kan gi administrerende direktør fullmakt til videre delegering.

Administrerende direktør skal fastsette instruks for intern økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering innenfor rammen av denne instruks. Det skal presiseres hvordan ansvarsforholdet og de enkelte funksjoner i økonomistyringen skal utføres i virksomheten. Intern instruks for økonomistyring og oppdateringer av denne skal oversendes Olje- og energidepartementet til orientering.

Gassnova SF er tilskuddsforvalter av demonstrasjon- og utviklingsdelen av CLIMIT-programmet. Gassnova er ansvarlig for at formalkrav knyttet til tilskuddsforvaltningen inkludert eget regelverk blir oppfylt. Olje- og energidepartementet oppnevner et programstyre for CLIMIT-programmet som beslutter programplaner, utlysningstekster og tildeling av støtte til søknader basert på innstilling fra Gassnova og Norges forskningsråd.

Gassnova har koordineringsansvar for sekretariatsfunksjonen som ivaretas i fellesskap mellom Norges forskningsråd og Gassnova SF. Gassnova inngår kontrakter om støtte for demonstrasjonsdelen av CLIMIT-programmet på grunnlag av beslutninger i programstyret.

2.2 Oppdragsbrev

(Reglementet §§ 7 og 8 og Bestemmelsenes punkt 1.5 og 6)

Gassnova får tildelt midlene i Fond for CO₂-håndtering og fullmakter gjennom oppdragsbrev. Oppdragsbrevet gjelder for ett kalenderår. Oppdragsbrevet gir rammer for forvaltningen av

midlene, herunder mål, styringsparametere og krav til rapportering. Endringer av oppdragsbrevets innhold og tildelte midler i løpet av budsjettåret, blir utformet som supplerende oppdragsbrev.

3 Regnskapsføring

3.1 Regnskapsføring og økonomisystem

(Reglementet §§ 12, 17 og 18 og Bestemmelsenes punkt 2.6, 4.3 og 4.4)

Gassnova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter til Fond for CO₂-håndtering, herunder forpliktelser og fordringer til fondet. Gassnova skal utarbeide og fastsette en konto-/kodeplan som muliggjør rapporter som understøtter effektiv styring og krav til rapportering.

Administrerende direktør skal påse at Gassnova har tilgang til et økonomisystem som oppfyller kravene i punkt 4.3 i Bestemmelsene. Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) leverer økonomitjenester knyttet til føring av regnskapet for Fond for CO₂-håndtering. Administrerende direktør skal i retningslinjer/rutinebeskrivelser konkretisere hvordan bestemmelsene om regnskapsføring skal ivaretas.

Administrerende direktør har ansvaret for regnskapsføringen av Fond for CO₂-håndtering og må fastsette retningslinjer/rutinebeskrivelser som sørger for at regnskapsføringen foregår på en forsvarlig måte. Gassnova skal følge kravene om bokføring, spesifisering, dokumentasjon og oppbevaring i punkt 4.4 i Bestemmelsene.

Gassnova er registrert som regnskapsfører i statsregnskapet og tilknyttet statens konsernkontoordning når det gjelder betalingsformidling for Fond for CO₂-håndtering.

Det skal foreligge en avtale mellom Gassnova og DFØ som regulerer arbeidsdeling og ansvar for utførelsen av de enkelte oppgaver, jf. punkt 2.6 i Bestemmelsene. Bruk av DFØ som tjenesteyter endrer ikke administrerende direktørs ansvar for at oppgavene utføres i henhold til gjeldende retningslinjer.

3.2 Betalingsformidling

(Bestemmelsenes punkt 3.7)

Olje- og energidepartementet velger kontofører for Fond for CO₂-håndtering og informerer Gassnova i forkant av endringer av arbeidskonto. Betalingsoppdrag til kontofører skal utarbeides og behandles i samsvar med punkt 3.7 i Bestemmelsene.

Olje- og energidepartementet står som eier av arbeidskonto som er knyttet til statens konsernkontoordning, jf. vedtekter for Fond for CO₂-håndtering. Arbeidskonto er koblet mot en egen oppgjørskonto i Norges Bank for Fond for CO₂-håndtering. Gassnova autoriserer utbetalinger fra Fond for CO₂-håndtering.

Administrerende direktør må skriftlig fastsette hvem som har myndighet til å autorisere betalingsoppdrag. Ajourført oversikt over hvem som har autorisasjonsfullmakt skal til enhver tid foreligge i Gassnova. Når det gjøres endringer i fullmaktstildelingen vedrørende autorisasjon av betalingsoppdrag, må dette meddeles kontofører.

4 Rapportering

4.1 Rapportering til statsregnskapet

(Reglementet § 12 og Bestemmelsene punkt 3.5.6)

Gassnova skal hver måned sende inn rapport om innestående på fondets oppgjørskonto i Norges Bank gjennom innsending av en likvidrapport. Før likvidrapporten sendes til Direktoratet for økonomistyring/statsregnskapet, skal den avstemmes mot bokført beholdning på bankkontoen i fondsregnskapet og kontoutskrift for oppgjørskontoen fra Norges Bank.

Kopi av likvidrapporten sendes til Olje- og energidepartementet.

Ved årets slutt skal saldo på fondets oppgjørskonto i Norges Bank, forpliktelser og fordringer rapporteres til kapitalregnskapet via Olje- og energidepartementet. Departementet fastsetter i egne brev nærmere krav og frister for Gassnovas rapportering til statsregnskapet mv. ved årets slutt.

4.2 Årsrapport

(Reglementet § 9 og Bestemmelsenes punkt 1.6, 3.4.3 og 3.4.6)

Årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering skal inngå som en del av årsrapporten til Gassnova SF og inneholde seks deler som er nærmere beskrevet i årlige oppdragsbrev.

Årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering skal inneholde

- ledelseskommantar til årsregnskapets ulike oppstillinger, signert av styret til Gassnova
- oppstilling av bevilgningsrapportering med noter
- oppstilling av fondsregnskap med balanseoppstilling og noter

Punkt 3.4.6 i Bestemmelsene, Finansdepartementets rundskriv R-115 og Veiledningsnotat om statlige fond presiserer nærmere kravene til innhold og oppstilling.

Nærmere krav til årsrapportering og frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

4.3 Revisjon

(Vedtekter for Fond for CO₂-håndtering § 6)

Foretaksrådet for Gassnova SF velger revisor og behandler årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering. Revisjon skal utføres av et eksternt revisjonsselskap som skal avgi en beretning om årsregnskapet i henhold til norske revisjonsstandarder. Revisors beretning skal vedlegges årsregnskapet for Fond for CO₂-håndtering og bekrefter det framlagte regnskapet for fondet overfor foretaksrådet.

5 Kontroll og resultatoppfølging

5.1 Internkontroll

(Reglementet §§ 14 og 15 og Bestemmelsene punkt 2.2 og 2.4)

Administrerende direktør har ansvar for at det er etablert tilfredsstillende intern kontroll for å sikre at tildelte midler benyttes etter forutsetningene og har den tilsiktede virkning og at korrekt rapportering av bruken av midlene i Fond for CO₂-håndtering finner sted. Gassnova må etablere systemer, rutiner og tiltak som har innebygd intern kontroll og som er tilpasset risiko og vesentlighet. Gassnovas interne kontroll skal være tilpasset arbeidsdelingen mellom Gassnova og DFØ.

Videre vises det til særskilt regelverk for tilskuddsordning som er fastsatt av Olje- og energi-departementet, jf. punkt 6.

5.2 Risikostyring

(Reglementet § 4 og Bestemmelsene punkt 2.4)

Risikostyring skal bidra til bedre måloppnåelse innenfor de budsjetttrammer som er stilt til disposisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingene skal relateres til mål- og resultatkravene for virksomheten.

Det skal årlig rapporteres om risiko- og vesentlighetsbetraktninger som skal identifisere områder eller resultatmål som er utsatt for høy risiko (høy sannsynlighet og høye konsekvenser), samt hvilke tiltak som er iverksatt eller vurderes for å avbøte risiko.

Risikovurdering og styring på bakgrunn av dette (risikostyring) skal skje innenfor et samlet rammeverk for styring og kontroll.

Virksomhetens risikovurdering skal inneholde følgende hovedelementer:

1. Identifikasjon og gradering av risiko uttrykt ved sannsynlighet og konsekvens ved mangelfull oppnåelse av virksomhetens målsettinger/oppdrag, jf. oppdragsbrev fra Olje- og energidepartementet. Dette avgjør vesentlighet.
2. Vurdering av risikotoleranse knyttet til virksomhetens enkelte målsettinger/oppdrag. Dette påvirker når aktiviteter bør iverksettes for å redusere risiko til et akseptabelt nivå.
3. Identifikasjon av tiltak og kontrollaktiviteter for å redusere risiko innenfor en akseptabel ressursramme.
4. Valg av tiltak og kontrollaktiviteter etter en vurdering av kostnad i forhold til nytte for å sikre en fornuftig ressursallokering.

Frist for oversendelse til departementet vil fremgå av årlige oppdragsbrev.

5.3 Evalueringer

(Reglementet § 16 og Bestemmelsernes punkt 2.7)

Det skal gjennomføres evalueringer for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter.

Evalueringer kan ha fokus på innsatsfaktorer, aktiviteter, produkter og tjenester samt effekt i forhold til brukere og samfunn.

Frekvens og omfang av evalueringer bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Behovet må vurderes opp mot kvaliteten på og omfanget av virksomhetens øvrige rapportering internt og til Olje- og energidepartementet.

6 Særskilte krav

6.1 Utforming og forvaltning av tilskuddsordning

(Reglementet § 8 og Bestemmelsene punkt 6)

Olje- og energidepartementet er ansvarlig for at det foreligger regelverk for tilskuddsordning i tråd med punkt 6 i Bestemmelsene.

Olje- og energidepartementet fastsetter regelverk for tilskuddsordning som forvaltes av Gassnova SF.

Administrerende direktør er ansvarlig for at det rapporteres i tråd med krav som fastsattes av departementet i oppdragsbrev og i regelverk for tilskuddsordningen.

Vedtekter for Fond for CO₂-håndtering

(Sist endret 1. juli 2015)

§ 1 Formål

Formålet til Fond for CO₂-håndtering er å være en forutsigbar og langsiktig finansieringskilde for utvikling og demonstrasjon av teknologi for CO₂-håndtering.

§ 2 Tilhørighet

Fond for CO₂-håndtering hører under Olje- og energidepartementet. Gassnova SF (heretter benevnt Gassnova) er ansvarlig for forvaltningen av midlene fra Fond for CO₂-håndtering.

§ 3 Inntekter

Fondets inntekter består av overføringer fra statsbudsjettet.

§ 4 Fondsplassering

Fondets kapital er plassert på ikke-rentebærende oppgjørskonto i Norges Bank som er knyttet til statens konsernkontoordning.

§ 5 Anvendelse

Fondets kapital skal benyttes til tiltak som samsvarer med fondets formål, jf. § 1, innenfor de føringer som departementet fastsetter i oppdragsbrev til Gassnova og regelverk for tilskudd.

Gassnova får tildelt midlene i Fond for CO₂-håndtering og fullmakter gjennom årlige oppdragsbrev fra Olje- og energidepartementet. Oppdragsbrevet vil formulere nærmere mål, oppdrag og rapporteringskrav i samsvar med fondets formål. Tilskudd finansiert over Fond for CO₂-håndtering vil bli regulert av egne regelverk fastsatt av Olje- og energidepartementet.

§ 6 Regnskap og revisjon

Gassnova skal føre et fullstendig og separat regnskap over alle inntekter og utgifter til Fond for CO₂-håndtering, herunder forpliktelser og fordringer til fondet, jf. Instruks for økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering. Foretaksmøtet for Gassnova SF velger revisor og behandler årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering.

§ 7 Rapportering

Gassnova skal utarbeide årsregnskap som oversendes Olje- og energidepartementet i tråd med nærmere krav i oppdragsbrev og Instruks for økonomistyring av Fond for CO₂-håndtering. Årsregnskap for Fond for CO₂-håndtering skal inngå som en del av årsrapporten til Gassnova SF, men skal kunne leses som et selvstendig dokument.

Olje- og energidepartementet rapporterer årlig til Stortinget om resultater og bruken av midlene fra Fond for CO₂-håndtering.

§ 8 Endring av vedtektene

Olje- og energidepartementet kan endre vedtektene for Fond for CO₂-håndtering.